

Epidemiologische surveillance van *Giardia* in België, 2019-2024.

G. De Muylder¹, W. Van Dyck¹, V. Laisnez¹, Marjan Van Esbroeck², Roxane Audistère³, Naïma Hammami⁴, Veronica Jaramillo⁵, D. Van Cauteren¹

¹Epidemiologie van infectieziekten, Sciensano; ²Nationaal Referentiecentrum voor Cryptosporidium, Instituut voor Tropische Geneeskunde, Antwerpen, ³Agence wallonne pour une Vie de Qualité, ⁴Department Zorg, Vlaanderen, ⁵Vivalis, Bruxelles.

Kernboodschappen:

- Het aantal gemelde gevallen van *Giardia*-infecties in België daalde tussen 2019 en 2021, steeg vervolgens in 2022 en 2023 en bleef stabiel in 2024.
- Tussen 2019 en 2024 waren, net als in voorgaande jaren, de leeftijdsgroepen onder de 10 jaar het meest getroffen, met een tweede piek in de leeftijdsgroep 30-39 jaar.

Informatiebronnen

- Het [netwerk van peillaboratoria](#) (PL), dat sinds 1993 elke week het aantal positieve testen op *Giardia* rapporteert.
- Gegevens van de [Minimale Ziekenhuis Gegevens](#) (MZG), met informatie over ziekenhuisopnames in verband met *Giardia*-infectie.

Gevalsdefinitie

Minstens één van de volgende twee criteria:

- Antonen van *Giardia* lamblia-cysten of trofozoieten in de feces, duodenale vloeistof of dunne darm biopsie;
- Antonen van *Giardia* lamblia-antigeen in de feces.

Definitie van incidentie

De jaarlijkse incidentie wordt gedefinieerd als het aantal gevallen van *Giardia* per jaar per 100 000 inwoners.

Representativiteit van de gegevens

Het netwerk van peillaboratoria is gebaseerd op de vrijwillige en onbetaalde deelname van laboratoria en vertegenwoordigde in 2024 49% van alle microbiologische laboratoria (ziekenhuis of privé) in het land. Hoewel de representativiteit van dit netwerk niet volledig is, kunnen er wel trends mee worden gevolgd.

De deelname van laboratoria varieert van gewest tot gewest en van jaar tot jaar (51% in Vlaanderen, 43% in Wallonië en 54% in het Brussels Gewest in 2024), waardoor het niet mogelijk is om gegevens tussen de drie gewesten van het land te vergelijken.

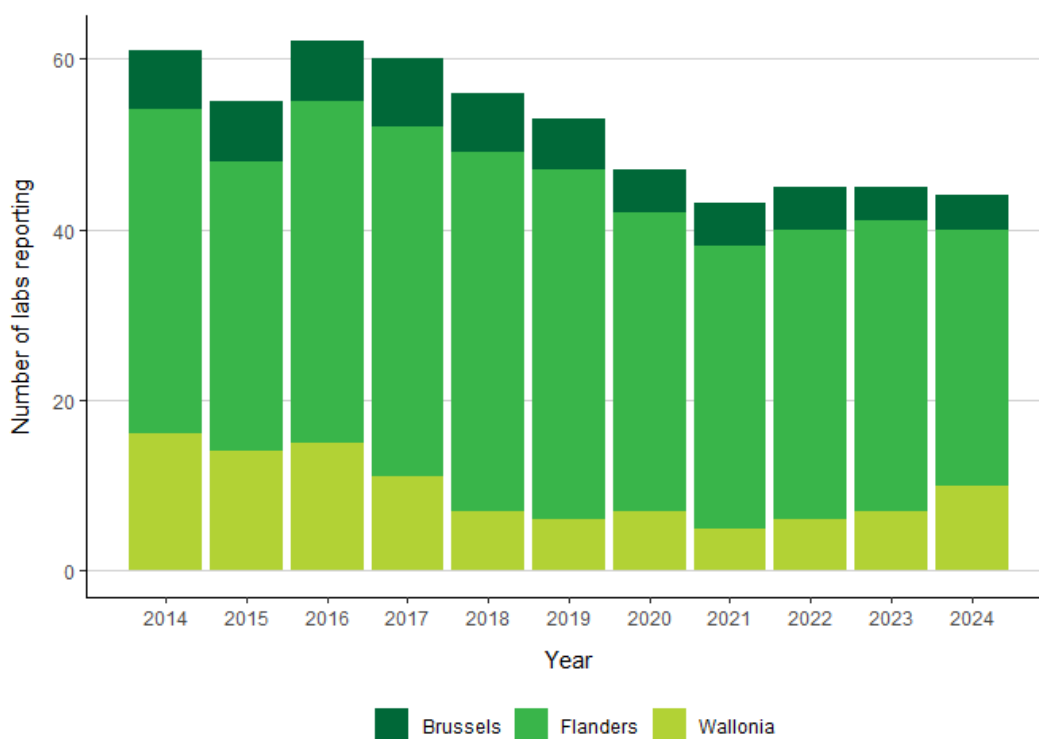
Laboratoriumdeelname aan *Giardia*-surveillance

Figuur 1 toont het aantal peillaboratoria dat gevallen van *Giardia* rapporteerde tussen 2014 en 2024 per gewest:

- in Vlaanderen bleef het aantal laboratoria dat gevallen van *Giardia* rapporteerde relatief stabiel tot 2019, daalde in 2020, bleef stabiel tot 2023 en daalde vervolgens weer in 2024;
- in Wallonië was het aantal laboratoria dat gevallen van *Giardia* rapporteerde stabiel tot 2016, daalde vervolgens tot 2021 en steeg licht in 2022, 2023 en 2024;
- in het Brussels Gewest was het aantal laboratoria dat gevallen van *Giardia* rapporteerde stabiel tot 2017 en daalde daarna gestaag tot 2024.

Over het geheel genomen was de deelname van laboratoria aan de *Giardia*-surveillance dus relatief stabiel tot 2017, daalde vervolgens tot 2021 en is sindsdien relatief stabiel gebleven. Toch is het belangrijk om rekening te houden met deze schommelingen bij het interpreteren van de gegevens. Daarnaast varieert het aantal analyses die voor *Giardia* worden uitgevoerd sterk tussen laboratoria, wat ook van invloed kan zijn op de representativiteit van de gegevens.

Figuur 1: Aantal laboratoria dat gevallen van *Giardia* rapporteert in België en per gewest tussen 2014 en 2024
(Bron PL)

Epidemiologie

1. Aantal gemelde gevallen van *Giardia* door het netwerk van peillaboratoria

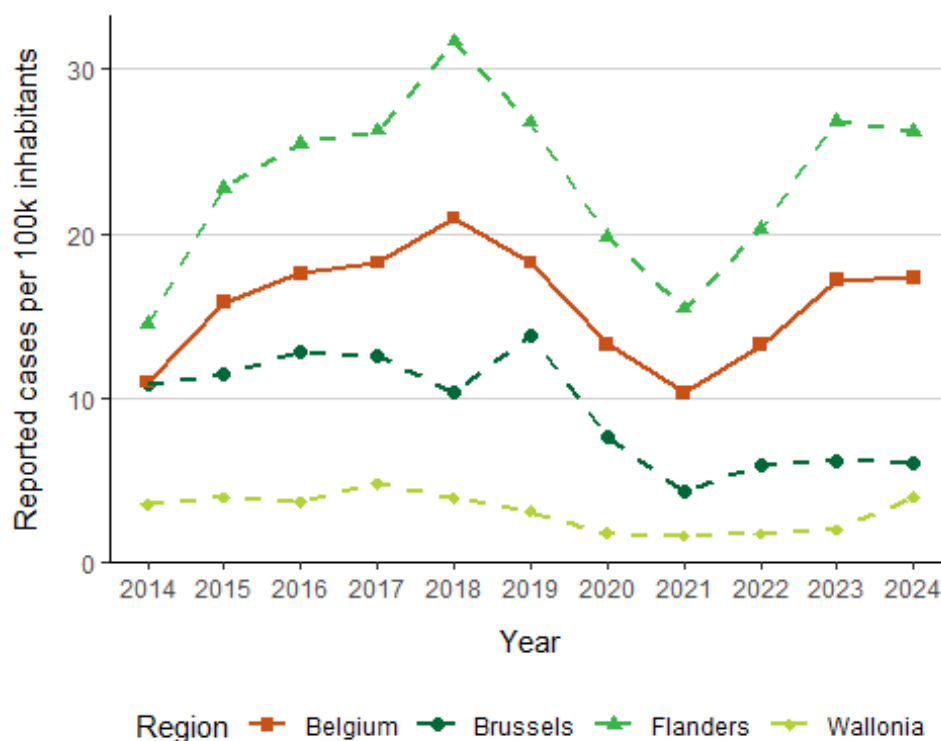
Het aantal gemelde gevallen van *Giardia* in België wordt weergegeven in Tabel 1 en de jaarlijkse incidentie van *Giardia* in Figuur 2.

- Op nationaal niveau werd, na een stijging van het aantal gemelde *Giardia*-gevallen tussen 2014 en 2018, een daling waargenomen tussen 2018 en 2021, waarna het aantal gemelde gevallen steeg in 2022 en 2023 en stabiliseerde in 2024.
- In Vlaanderen volgde het aantal gemelde gevallen hetzelfde patroon als op nationaal niveau. De stijging in 2022 en 2023 was meer uitgesproken in de provincies Antwerpen en West-Vlaanderen (Figuur 3).
- In het Brussels Gewest steeg het aantal gemelde gevallen van *Giardia* tot 2019 en daalde tussen 2019 en 2021. Het aantal gevallen steeg licht in 2022 en stabiliseerde in 2023 en 2024.
- In Wallonië is het aantal gemelde gevallen van *Giardia* laag. Het daalde tussen 2019 en 2020 en bleef stabiel tussen 2020 en 2023. In 2024 werd een toename van het aantal gemelde gevallen waargenomen, vooral in de provincie Luxemburg (Figuur 3).

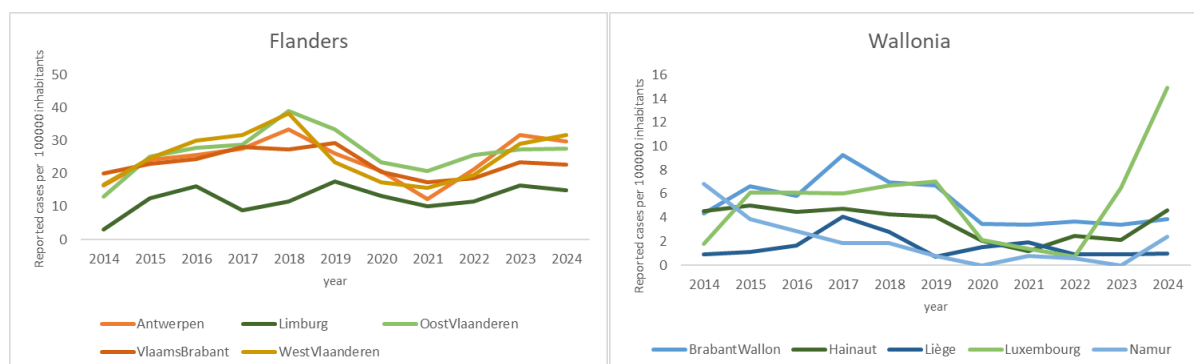
Tabel 1: Aantal *Giardia*-gevallen gemeld in België en per gewest tussen 2014 en 2024
(bron PL)

Year	Brussels	Flanders	Wallonia	NA	Belgium
2014	126	931	126	40	1 223
2015	134	1 465	141	32	1 772
2016	152	1 650	132	45	1 979
2017	149	1 711	172	29	2 061
2018	124	2 076	141	42	2 383
2019	167	1 763	114	37	2 081
2020	93	1 313	65	51	1 522
2021	53	1 026	59	48	1 186
2022	72	1 358	63	38	1 531
2023	76	1 815	72	44	2 007
2024	75	1 787	147	29	2 038

Figuur 2: Incidentie van *Giardia* in België en per gewest tussen 2014 en 2024
(Bron: PL)

Figuur 3: Incidentie van *Giardia* per provincie in Vlaanderen en Wallonië tussen 2014 en 2024
(Bron: PL)

2. Geslacht

Net als de voorbije jaren werden tussen 2019 en 2024 iets meer mannen door *Giardia* getroffen dan vrouwen. Tabel 2 toont de man/vrouw ratio tussen 2014 en 2024.

Tabel 2: Man/vrouw ratio van *Giardia* gevallen in België, 2014 en 2024
(Bron: PL)

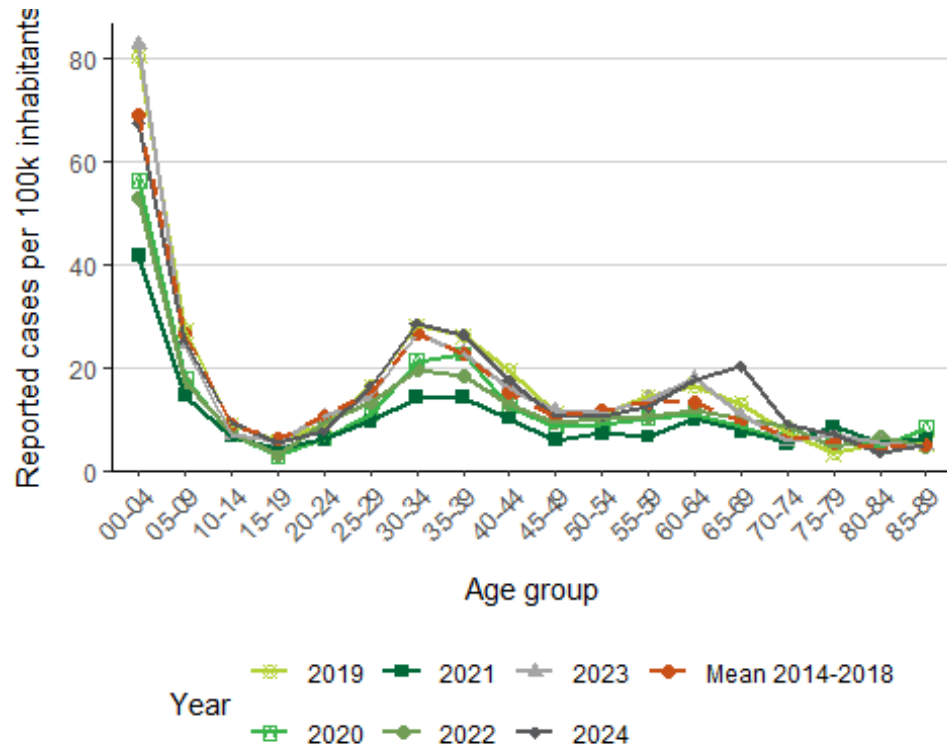
year	Men	Women	NA	ratio
2014	656	544	23	1.21
2015	931	829	12	1.12
2016	1054	900	25	1.17
2017	1072	974	15	1.10
2018	1288	1088	7	1.18
2019	1062	1005	14	1.06
2020	782	731	9	1.07
2021	634	550	2	1.15
2022	812	705	14	1.15
2023	1031	966	10	1.07
2024	1049	978	11	1.07

3. Leeftijd

Zoals in voorgaande jaren werd waargenomen, trof *Giardia* voornamelijk kinderen, en met name kinderen jonger dan 5 jaar. Een tweede piek werd waargenomen bij volwassenen van 30 tot 39 jaar en een kleinere piek bij volwassenen van 60 tot 64 jaar en, voor 2024, 65 tot 69 jaar (Figuur 4).

Figuur 4: Incidentie van *Giardia* in België per leeftijdsgroep, voor 2019-2024 en het gemiddelde tussen 2014 en 2018

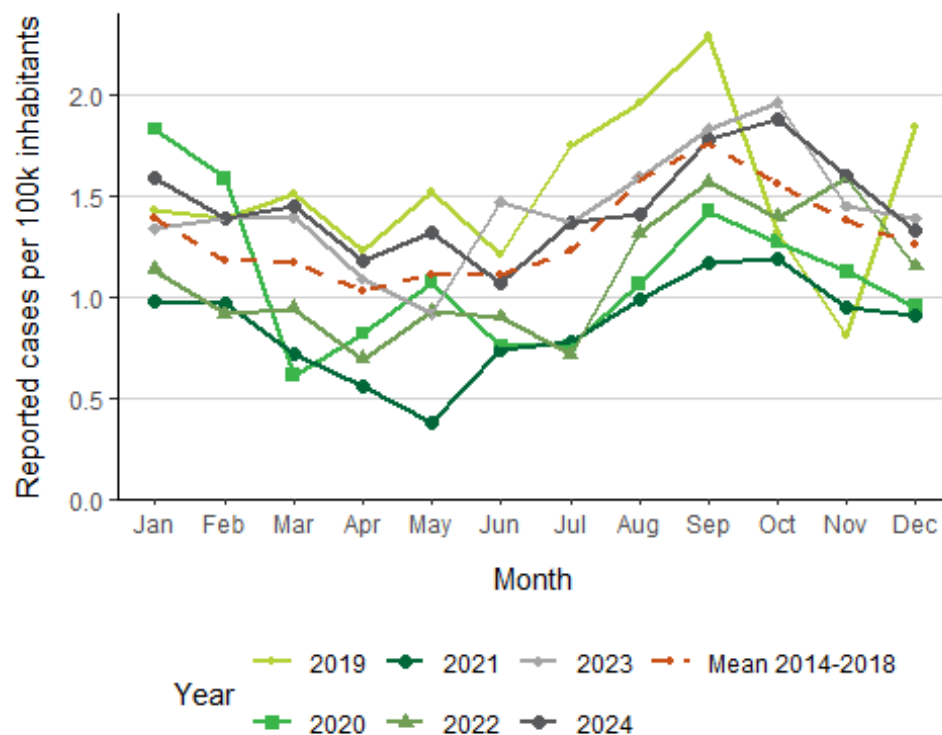
(Bron: PL)

4- Seizoensgebondenheid

Giardia-gevallen worden het hele jaar door gemeld in België, met een toename van de incidentie in augustus en september. In 2022, 2023 en 2024 was het aantal gemelde gevallen het hoogst in september en oktober (en in november in 2022) (Figuur 5).

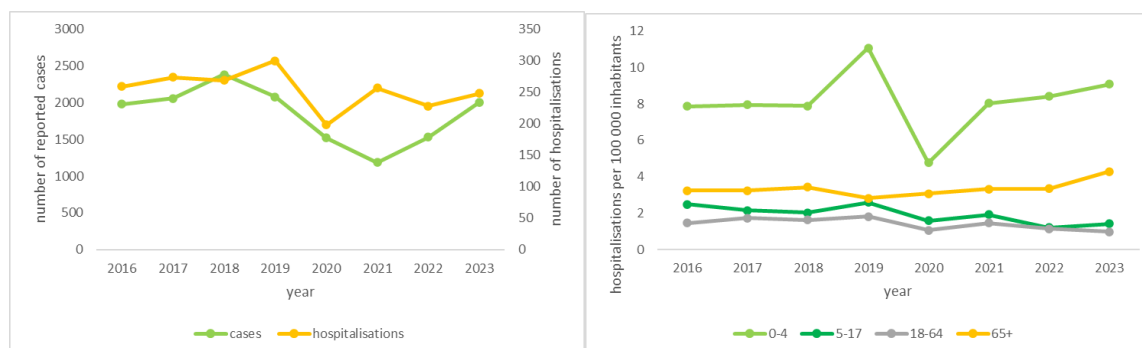
Figuur 5: Incidentie van *Giardia* in België per maand, voor 2019-2024 en het gemiddelde tussen 2014 en 2018
(Bron: PL)

5. Ziekenhuisopnames van patiënten met een *Giardia*-infectie

Het aantal ziekenhuisopnames van patiënten met een *Giardia*-infectie volgde een iets andere trend dan het aantal door het netwerk van peillaboratoria gemelde gevallen, namelijk een daling tussen 2019 en 2020, een stijging in 2021 en de aantallen bleven vervolgens relatief stabiel in 2022 en 2023 (Figuur 6 A). De incidentie van ziekenhuisopnames is hoger voor kinderen jonger dan 5 jaar en voor 65-plussers (Figuur 6 B). MZG-gegevens zijn nog niet beschikbaar voor 2024.

Figuur 6: Ziekenhuisopnames van patiënten met een Giardia-infectie in België tussen 2016 en 2023. A- Aantal ziekenhuisopnames en aantal gevallen per jaar; B- Incidentie van de ziekenhuisopnames per leeftijdsgroep (Bron: PL en MZG).

6. Situatie in Europa

Op Europees niveau volgt de trend van het aantal gevallen hetzelfde patroon als in België, namelijk een daling van het aantal gemelde gevallen tussen 2018 en 2021, gevolgd door een stijging in 2022 en 2023. De incidentie van *Giardia*-gevallen is in België echter veel hoger dan het Europese gemiddelde (in 2023 17 gevallen per 100.000 inwoners voor België tegenover 4 gevallen per 100.000 inwoners voor het Europese gemiddelde). Luxemburg en Spanje hebben ook hoge incidenties.

Interpretatie van de gegevens en betekenis voor de volksgezondheid

- *Giardia* wordt op mensen overgedragen via besmette mensen of dieren, door direct contact met besmette feces. Besmetting kan ook indirect plaatsvinden via besmet water. Het risico op overdracht is hoger in situaties waar de hygiëneomstandigheden slechter zijn en er veelvuldig contact is.
- Vooral kinderen jonger dan 5 jaar worden getroffen door deze ziekteverwekker.
- Tussen 2018 en 2021 daalde het aantal gemelde *Giardia*-gevallen, maar deze daling kan verband houden met een verminderde deelname van peillaboratoria. In 2020 en 2021 kan de daling van het aantal waargenomen gevallen ook worden verklaard door de COVID-crisis: (i) de crisis droeg bij aan de daling van de deelname van laboratoria, (ii) de gezondheidsmaatregelen die tijdens de crisis werden uitgevoerd, leidden tot een daling van het aantal contacten en dus van de overdracht van andere ziekteverwekkers dan SARS-CoV-2, en (iii) tijdens de crisis was er een daling van het aantal patiënten dat een arts consulteerde en werden er minder analyses uitgevoerd door laboratoria.
- In 2022 en 2023 werd een groter aantal gevallen gemeld in een context van relatief stabiele laboratoriumdeelname. Deze toename werd vooral waargenomen in Vlaanderen (provincies Antwerpen, Limburg, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen), maar ook in de provincie Luxemburg. De reden voor deze toename is onbekend. Waarschijnlijk zijn er *Giardia*-uitbraken geweest. Deze parasiet werd in verband gebracht met drie uitbraken van voedselvergiftiging in 2023, maar in 2020-2022 was er geen verband met uitbraken¹.
- In 2024 stabiliseerde het aantal gemelde gevallen op nationaal niveau, maar er was een toename in Wallonië, vooral in de provincie Luxemburg, Henegouwen en Namen. Een hogere deelname van de laboratoria in Wallonië zou deze stijging kunnen verklaren, maar er kunnen ook epidemieën zijn geweest.
- Het aantal gemelde gevallen van *Giardia* in België volgt dezelfde trends als in andere Europese landen, maar de incidentie is aanzienlijk hoger dan het Europese gemiddelde.

Meer informatie

Algemene informatie:

[ECDC factsheet](#)

[CDC factsheet](#)

[Richtlijnen Department Zorg](#)

[Nationaal Referentielaboratorium voor parasieten](#)

Situatie in Europa:

[Jaarverslag 2022 - ECDC](#)

[Surveillance Atlas for infectious diseases - ECDC](#)

¹ <https://www.sciensano.be/nl/gezondheidsonderwerpen/voedseltoxi-infecties>